

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1858 de Mitropolia Sibiu
 APARE SĂPTĂMÂNAL

2 ex. (Of.)
 Asociațiunea pentru literatura română și
 cultura poporului român

Sibiu

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni
 125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. —
 Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe

se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu,
 strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se
 refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor

un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică
 de mai multe ori se dă rabatul convenit.

Abonamentele și inserțiunile

se adresează **Administrației** ziarului Telegraful
 Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Spre limpezirea sufletelor

de HORIA TECULESCU

De cum a început vântul, jocul undelor a crescut în valuri și cele dinlăuntru ale multora s'au tulburat. Evident, în starea aceasta conștiințele nu mai pot oglindi fidel realitatea, iar îngrijorarea e urmată în grabă de fiorul spaimei, care răstoarnă cum-păna gândirii. Imaginația fără frâu dă proporții cumplite faptelor mărunte, colindă prin toate prăpăstiile, creând o atmosferă haotică și descurajatoare.

Inteligența însă, paratoner înalt cu vârful de aur, prinde fulgerele ce amenință prăbușitoare, descarcă dușmănia furtunii în pământ, vântul s'astămpără, zarea se luminează, iar sufletele oftează ușurate. Pacea se întinde multom și reavânul primenitor sporește puterile regenerare, judecata tronând senină. Iată cum se desprinde din involburarea norilor albastrul și din sbuciumul conștiinței adevărul renăscător.

Dar nu fiecare stăpânește virtutea de adâncire a problemelor, răbdătoarea analiză a faptelor și forța de interpretare personală. Sunt puțini chemați și, dintre aceștia, mai puțini aleși.

Datoria acestora, înzestrați cu tehnică superioară a gândirii, este de a lămurii pe cei mulți, de-a le crea convingeri prin argumente luminoase, de-a-i încadra, astfel, în ordinea de muncă a neamului, pe care ar zădărnici-o prin zăpăceala lor contagioasă și depresionantă. Dăruiți de Dumnezeu, ei trebuie să înfășoare darul în tot aurul sufletului, împărțându-l tuturor.

Din caietul vremii, ei vor alege firele trainice, împletindu-le în razimul unei credințe neclintite, în fața unei lumi vechi a cărei rânduială se destramă. Și, ispițiți mereu de farmecul zilei de mâne, ei nu se lasă depășiți de evenimente, ci le prevăd, le anticipează și le preîntâmpină. Cărmuiitorii sunt datori să străbată peste vreme, privind de pe culmi până'n cele mai mari depărtări, spre a vesti celor de jos ce va să vie, ca niște înaintemergători.

S'a prăbușit o lume, s'a dărâmat o ordine de viață...

Vitalitatea unui neam e pusă la încercare în astfel de împrejurări, ca omul în primejdie. Și birue cel care nu-și pierde capul, nu-și risipește fără rost puterile și privește încrezător înainte, ca să nu încremenească asemenea femeii lui Lot, care s'a întors spre Gomora.

Individualismul și liberalismul veacului trecut, în forme degenerate, nu mai puteau pune în dreaptă valoare energia unui neam. De aci, noua doctrină, care proclamă întăietatea națiunii, a statului și a spiritului de ordine. Viața este un fenomen de continuă depășire și, s'ar părea, de oscilare între drepturile omului și ale colectivității, între primatul libertății și

al rânduiei sociale. Când tirania apăsătoare nu mai poate fi răbdată, țâșnește dorul de libertate, iar când anarhia amenință — ca'n zilele de acum — ordinea ajunge de o necesitate salvatoare.

Astfel, chemarea de azi la primenirea morală, la schimbarea formelor vechi de viață, răsare din spiritul de conservare a neamului și duce la rezultat numai când se schimbă și mentalitatea veche. De aci stăruința noastră asupra acestui fapt: înoiți-vă sufletele, și toate celelalte, după cuvântul lui Iisus, se vor da vouă. Cuminecarea cu noua credință trebuie să fie anticipată de cea mai sinceră spovedanie. Numai astfel ne putem împărtași cu noul adevăr, cu inima curată, purificată în focul durerilor unei nașteri noi.

Dar, este posibilă o înnoire a sufletelor?

Avem această credință nesdruncinată, în acord cu legile naturii, care permit o înobilare prin altoire, altcum am pierde încrederea în propășire. Apoi, respingem, fără ezitare, părerea acelor care afirmă că numai printr'o nouă generație este posibilă o renaștere socială. Noi credem în convertirea celor rătăciți pe drumul Damascului, în minunea celor a doua oară născuți, din apă și din duh sfânt, și nu ne'ndoim o clipă de acest adevăr mântuitor, care duce la înălțarea nivelului etic al vieții.

Spre acest scop, privind realitatea în față, să analizăm — în trecut — sufletul românesc, căci primenirea morală despre care vorbim ne privește în primul rând pe noi. Concepția noastră de viață, dominată de noțiunile: fatalitate, soarte, ursită, noroc etc., trebuie s'o schimbăm fundamental, smulgându-ne din conștiința aduse de vântul din orient; în locul lor, trebuie să ne sădim noțiunile: solidaritate, continuitate, cooperare, statornicie, efort, iar soartea măcar jumătate s'o luăm din mâna celor de sus, ca, transformată în destin, s'atârne și de fapta noastră, dând vieții înțelesul unei misiuni, care trezește în treaga răspundere. S'ajungem la mândria brațelor trudite și a timpului pe care-l dăruim cu fapte, ca să rămână numai o tristă amintire rușinea de-a munci și vremea pe care o omoram lenevind.

Toate străduințele spre bine rămân zadarnice, dacă nu schimbăm mentalitatea învechită și ruinătoare, căci numai printr'un nou suflet românesc putem făuri o țară nouă, ținta supremă a năzuințelor noastre. Spre acest suflet-luptă se'ndreaptă români-me de azi, îngropând traiul tihnit și zăbava dulceagă de odinioară, și'n ritm aspru, trepidant și cuceritor făurește o țară nouă.

In zilele sfinte ale Invierii Domnului

Conducătorul statului român, domnul general Ion Antonescu, a adresat, de Sfintele Paști ale anului 1941, o proclamație către români, chemând pe toți la înfrățire și la solidaritate pentru apărarea țării pândită de atâtea adversități. Reproducând câteva pasagii din această caldă și vibrantă chemare a unei inimi ce bate numai pentru grija țării, nu ne'ndoim că ea va trezi un ecou de mare înduioșare în sufletul tuturor românilor pătrunși de adevărată iubire de neam. Tinerii cărora se adresează cu deosebită stăruință părintească Conducătorul statului, vor lăsa să se imprime în inimile lor fragede și generoase aceste cuvinte pornite din singura adevărată înțelepciune și vor merge pe drumul arătat de ele, singurul sănătos și salvator de țară în împrejurările de azi.

Preoțimea noastră, pătura socială cea mai înțeleaptă și mai pătrunsă de răspundere, în urma contactului frecvent cu cuvântul serios al Scripturii, cea care a dat în toate timpurile de criză adevăratele directive neamului, se va strădui să pătrundă adânc în sufletele credincioșilor cuvintele Conducătorului. Mai mult ca orice factor din țară, preoțimea este aceea care trebuie să ajute la opera de cuminte așezare și refacere a ei în duh de pace, de solidaritate și de muncă serioasă. Ei trebuie să-i repugne mai mult aventura și haosul.

Iată câteva pasagii din chemarea Conducătorului:

Sub ochii noștri se dă azi o mare bătălie a lumii.

Brâu de foc ne-a încins neamul și viorul luptei șueră pe plaiurile noastre.

În aceste vremuri de frământată încercare, trebuie să ne deșteptăm mintea și să ne unim sufletele.

Toți la olaltă, români.

Bătrâni și tineri, femei și copii, bogați și săraci, la fel ca în Biserica Invierii.

V'o cer din nou, cu toată dogoarea sufletului meu sbuciumat, cu toată nădejdea gândului meu plin de grije.

V'o cer în numele fraților noștri răstigniți în pământuri înstrăinate, în numele pribegilor rătăciți printre noi.

V'o cer în numele strămoșilor, al istoriei și al Voevoșilor, în numele Regelui și al gliei noastre de veacuri.

Scuturați-vă sufletul de ori ce pavăză lașe, de ori ce spuză de ură.

Așa cum se scutura sufletul creștinului de păcat în fața sfintei cuminecături, aruncați-vă din cugete toată neînșe-

Numai astfel putem privi cu încredere viitorul, care se poate discuta oriunde, dar îl hotărâm noi, aici, prin faptele noastre.

legerea, toată desnădejdea și toată lășitatea. Fiindcă țara are nevoe, române, de sufletul tău întreg, de toată puterea ta, de viața ta nemijlocită.

Tu, tinere, mai ales aruncă-ți de pe frunte negura absurdă a neînțelegerii și urei.

Și recunoaște, cinstit, curat, creștinește și românește, că Patria are nevoe de iubirea, ci nu de ura ta; că dușmanii tăi sunt în afară, ci nu înăuntru; și că prietenii tăi sunt ceice îți îndrumază pașii, ci nu aceia cari te asmut la sângele fratelui, la vrăjmășia propriei tale Patrii, a propriei tale case, a propriilor tăi părinți.

Numai dușmanii țării, ai Bisericii și ai vieții îți pot duce gândul în negurile nerușinate ale urii și trădării.

Dacă mai ai Dumnezeu și părinți, dacă ai patrie și credință, dacă vrei înălțarea neamului și nu prăbușirea lui, atunci trezește-te, trezește-te în sfârșit, tinere, pentru că neamul așteaptă dela tine viitorul, ci nu mormântul.

Și tu, bătrân român, care ai atâtea amintiri ale păcatelor trecutului, înțelege că lumea se plămădește în valuri de viață nouă.

Că azi în meterezele destinului se frământă valurile veacurilor viitoare.

Că neînțelegerea și împotrivirea judecăților nu face decât să-mi zdruncine puterea. Și că tu trebuie să mă ajuți să scutur trecutul de toate amintirile nevrednice, pentru ca viitorul să-l poată cinsti.

Și acum, români, oriunde vă găsiți, în pridvor de biserică, în câmpuri de sfințită holdă mijită sub crengi de salcie în floare, în palate și în bordee, în cazărmi și în ateliere și chiar în închisori trudite — de unde curând vă voi scoate pe acei cari meritați iertarea — tuturor, cu inima mea plină de grije și din tot sufletul meu frământat, vă zic:

Hristos a înviat!

Neamul românesc va reînvia! Prin noi, prin jertfa și mântuirea noastră!

Nr. 6039—1941.

AVIZ

Revizuirea Dărilor de seamă asupra broșurei: *Mie a vieșii este Hristos*, pe care toți cucernicii preoți urmau să o trimită Consiliului Arhiepiscopesc, am constatat că o seamă de preoți nici până azi nu s'a conformat ordinului dat. Indrumăm pe preoții, cari n'au trimis Darea de seamă asupra numitei broșuri, să o trimită cu întoarcerea poștei, întru cât celor neglijenți li se va sista plata salariului.

Sibiu, 24 April 1941.

Consiliul Arhiepiscopesc

Domnul meu și Dumnezeuul meu!...

— Examenul de foc al apostoliei noastre —

Ceeace e mai mișcător în cazul lui Toma, numit cel necredincios, este tocmai puternica explozie a credinței lui în Domnul Iisus cel înviat! „Domnul meu și Dumnezeuul meu!” — a strigat Toma când l-a văzut pe Domnul înviat. Eu cred că nu scepticismul îl făcea pe Toma să se îndoiască de învierea Domnului, ci mai ales marea durere a dragostei lui pentru Iisus cel răstignit. Pentru el durerea morții Domnului Iisus era așa de mare, încât nu putea crede că Domnul a biruit moartea și a înviat.

Dar nu despre asta vreau să scriu acum. Ci vreau să mă opresc puțin asupra acelei mari întâlniri a lui Toma cu Iisus cel înviat și veșnic viu. Toma putea să fie înainte necredincios, putea să fie chiar vrăjmaș lui Iisus, cum era Saul înainte de a se întâlni cu Domnul pe drumul Damascului, putea să fie Toma orcum, orcât de rău, orcât de păcătos, lucrul principal este că de îndată ce a întâlnit pe Iisus cel înviat, i-s-a aruncat la picioare strigând cu inima aprinsă de bucurie neșpusă și dragoste nesfârșită: „Domnul meu și Dumnezeuul meu!”

Ah, ferice de sufletul care a ajuns să cunoască pe Iisus cel înviat! Cel mai mare moment din viața unui om e acela al întâlnirii cu Iisus cel înviat și cele mai de seamă cuvinte ce poate rosti cineva sunt cuvintele lui Toma: „Domnul meu și Dumnezeuul meu!” Acest moment este începutul mântuirii, începutul unei vieți noi; e o adevărată naștere din nou. Din acest moment din necredincios devii credincios, din mândru devii smerit și supus, din lacom și avar devii milostiv, din iubitor al lumii acesteia devii vrăjmaș al păcerilor și ispitelor ei.

Dar dacă pentru orice suflet este un lucru atât de mare întâlnirea cu Domnul Iisus cel înviat, cu cât mai mare trebuie să fie lucrul acesta pentru un preot? Pentru că un suflet care s'a întâlnit cu Iisus și și-a predat viața lui, acela a ajuns la calea mântuirii și poate va mai atrage și pe alții după el. Dar un preot predându-și toată viața lui Domnului Iisus, oare pe câți nu va putea el aduce cu sine la Hristos?

Apostolul Toma a fost unul din cei 12 ucenici ai Domnului Iisus. A trăit cu El 3 ani, i-a văzut toate minunile și i-a auzit toate cuvintele minunatei învățături. Dar ia să ne închipuim că el nu s'ar fi întâlnit cu Iisus cel înviat. Putea el să ajungă un apostol? Putea el să vestească pe Iisus cel înviat până la moartea de martir? Nu! Ci cel mult ar fi putut povesti prietenilor

și consătenilor săi despre cuvintele frumoase și marle minuni ce le-a făcut Iisus din Nazaret. Dar povestirile lui ar fi fost cel mult admirate. Ele n'ar fi avut putere de renaștere sufletească. Iisus al lui ar fi fost un proroc mare și un Dumnezeu adevărat. Iar ascultătorii și prietenii lui ar fi cunoscut un proroc mai mult. Și nimic altceva.

Ah, eu mă îngrozesc la gândul că mulți din noi, preoții, încă nu ne-am întâlnit cu Iisus cel înviat și nu ne-am predat toată viața lui. Mă îngrozesc la gândul că mulți din noi suntem încă niște ucenici fricoși și slabi, căci încă n'am devenit apostoli ai lui Hristos cel înviat. De aceea viața noastră este steapă, propovăduirea noastră fără putere și fără roade, iar Iisus al nostru este un Iisus mort și poate să apară oamenilor cel mult ca un proroc mare. Dar atât.

Ah, trebuie să ne îngrozim la acest gând, să ne trezim din amorțeala lumii, să ne cercetăm viața și roadele propovăduirii noastre și să vedem ne-am întâlnit noi cu Iisus cel înviat, ca Toma, sau nu? Ne-am aruncat noi la picioarele lui strigând cu inima la gură: „Domnul meu și Dumnezeuul meu”? Ne-am predat noi viața în mâinile lui Iisus cel înviat, ca să putem determina și pe enoriașii noștri să facă la fel cu noi?

Iată marile întrebări pe cari ar trebui să ni le punem noi, preoții, nu numai acum la Dumineca Tomii, ci întotdeauna. Căci dacă Iisus n'a înviat și pentru noi, adică dacă încă nu l-am întâlnit ca Toma, și nu ne-am aruncat cu toată viața noastră la picioarele lui, atunci zadarnică este propovăduirea noastră!

Să ne gândim serios la lucrul acesta. Aici e cheia mântuirii noastre, aceasta este temelia propovăduirii noastre: Iisus cel înviat. „Domnul meu și Dumnezeuul meu!” Acesta este strigătul biruinței noastre, acesta este adevăratul început al mântuirii noastre și adevăratul început al misiunii noastre. Acesta este examenul de foc al apostoliei noastre întru Hristos. Dacă n'am ajuns încă la acest strigăt al adevăratei nașteri din nou, suntem încă morți. Dacă n'am ajuns la acest strigăt al mântuirii, nu vom putea ajuta nici pe alții să ajungă la el.

Preot Nicolae Vonica

Organizați Reuniuni de femei

Ne oprindu-ne la cele câteva „școli clericale” și „cursuri preparandiale” foarte modeste dela sfârșitul secolului al 18-lea și din jumătatea întâi a celui de al 19-lea, cari fiind școli speciale, nu pot fi socotite școli secundare propriu zis, putem spune, că școala secundară românească începe și se dezvoltă abia după 1850.

Numai dela această dată deci se poate vorbi și despre un învățământ religios ortodox în școala secundară.

În Ardeal, cea dintâi dispoziție de acest fel se ia de către marele metropolit de mai târziu Andrei Șaguna, care ca vicar general în Septembrie 1846 dispune să se institue catehezi „de relegea noastră” la fiecare școală, indiferent a cui e, dacă are și elevi ortodocși, iar elevii să urmeze numai orele de religie ortodoxă. Tot el e cel ce va purta grije ca acest obiect de învățământ să ajungă și să stea în școală, ca importanță și număr de ore, pe picior de egalitate cu celelalte confesiuni, lucru la care vor ține cu fărîe și urmașii.

Răsboiul întregirii ne găsește cu o frumoasă tradiție. Religia ortodoxă, cu situația recunoscută de statul ungar, se propunea obligator în toate școlile secundare, fie teoretice, fie practice sau profesionale, fie de stat, fie confesionale sau particulare, și dela cl. I până la cl. VIII inclusiv, în câte 2 ore la săptămână, după programa analitică fixată de eparhii, una pentru toate

Cuvinte arhieresti din Ardealul răpit

La praznicul luminat al Invierii Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos, Părintele duhovnicesc al fraților de sub stăpânirea ungurească a îndreptat către credincioși cuvinte de creștinești învățături, de îmbărbătare și de mângăere părintească.

P. S. Sa episcopul Nicolae al Clujului, în pastorală de Paști, spune:

Iubiții mei fii sufletești,

Luminatul praznic al Invierii Domnului nostru Iisus Hristos îmi îmbie nou prilej să Vă împărtășesc cuvânt de creștinească învățătură și mângăere — și să Vă trimit strămoșeștile binefe ale obșteștii noastre bucurii:

Hristos a înviat!

Binefe mai senine decât acestea, nu s'au rostit între oameni; veste mai de bucurie nu s'a purtat de vr'un crainic pe pământ; și cuvânt mai de mângăere și mai de îmbărbătare n'au rostit buze omenești către frați!

Adânc îndurerași trebuie să fi fost sfinții apostoli, când au văzut pe dumnezeescul lor Învățător mergând spre curata Sa patimă. Durerea li-a răvășit sufletele și mai crud, când au trebuit să fie martorii tuturor umilirilor, batjocurilor și suferințelor de tot felul, îndurările de Celce n'a făcut totuși decât bine în jertfelnică Sa viață de pe pământ. Dar această durere nu li s'a schimbat în desnădejde pustiitoare de suflet, decât atunci, când greaua lespede s'a răsturnat peste mormântul, care închidea în cuprinsul său strâmt pe Cel necuprins de mîntea omenească.

În această noapte a sufletului lor îndurerat nu lumină decât o slabă rază: a nădejzii în Inviere. Ea le-a ajutat să petreacă în cumplite frământări cele două zile și nopți după îngropare. Ea a făcut pe mironosițele muieri, ca și pe sfinții apostoli Petru și Ioan să alerge, a treia zi des de dimineață, la mormântul Domnului, spre a se încredința dacă minunea izbăvitoare s'a întâmplat sau nu.

Dar nădejdea nu i-a rușinat, nu i-a înșelat: «Hristos a înviat din morți cu moartea pe moarte călcând și celor din morminte viață dăruindu-le!»

Hristos a biruit moartea. Dușmanul vieții a fost răpus. Hristos a înviat — și învierea lui e chezașia sigură, că El va învia și în veacul de acum și în cele ce va să vie pe toți câți vor crede în El ca 'n «Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat».

Se făcuse lumină mare în sufletul lor; și această lumină nici o putere de

pe lume n'a fost în stare să le-o întunece: «Nici necazul, nici strămoșeștile, nici goana, nici foametea, nici golăteala, nici nevoia, nici sabia» (Romani 8, 35), nu i-a mai putut despărți de Hristos. Toate le-au suferit, toate le-au răbdat, pentru a lua «cununa vieții» făgăduită de Hristos celor «credincioși până la moarte», (Apoc. 2, 10).

Iubiții mei fii sufletești,

Bucuria negrăită a Invierii, care a umplut sufletele apostolilor și ale urmașilor lor, ne mângăe, ne luminează și ne întărește și pe noi — pe toți «câți întru Hristos ne-am botezat și 'n Hristos ne-am și îmbrăcat»; pe toți câți am luat «jugul Lui» și-l purtăm cu cinste și cu creștinească nădejde. Iar jugul acesta în ascultarea și plinirea unei singure porunci zace: în ascultarea de porunca iubirii.

Din dragoste a zidit Dumnezeu lumea; din dragoste a făcut pe om după chipul și asemănarea Sa; din dragoste pentru om a împodobit cerul cu stelele și pământul cu flori; din dragoste a trimis profeți îndrumători lumii spre Hristos; din dragoste ni-a trimis pe însuși Fiul Său «să se nască și să crească, să ne mântuiască». Din dragoste ne poartă de grijă în toate zilele vieții noastre, prin Maica Biserică, una, sfântă sobornicească și apostolească; din dragoste ne ceartă, când greșim, și ne dă nemăsurată mulțumire sufletească pentru faptele noastre cele bune; din dragoste ne mângăe în năcazuri, ne povățuiește 'n rătăcirii, ne înalță din căderi și ne învie din moarte.

Din ea a răsărit și bucuria Invierii pe care-o slăvim în cântarea obștească a sfințelor Paști: «Ziua învierii! și să ne luminăm cu prăznuirea și unul pe altul să ne îmbrățișăm; și să zicem fraților și celor ce ne urăsc pe noi și să iertăm toate pentru Inviere».

Bucuria Invierii nu ni-o poate umbrî nimic și nu ne-o poate răpi nimeni. Cu ea ne mângăem, cu ea ne întărim, cu ea luptăm să biruim necazurile vieții. Din ea ne sorbim puterea de viață și nădejdea în ziua de mâine, știind că — după cuvântul scripturii sfinte — celui ce iubește pe Dumnezeu și pe frațele său, toate i se lucrează spre bine.

Iată, iubiții mei fii sufletești, dumnezeștile învățături și părințeștile povățuiri pe care le desprind din luminatul praznic al Invierii Domnului nostru Iisus Hristos și pe care Vi le împărtășesc cu toată dragostea mea, odată cu solia creștineștii noastre biruințe: Hristos a înviat!

Dar! Domnului nostru Iisus Hristos, dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărtășirea Sfântului Duh să fie cu Voi, cu toți.

FOIȘOARA

Religia ortodoxă în școala secundară

De prot. G. MAIOR

Pentru discuția de astă seară, conducerea¹ mi-a cerut să conturez eu subiectul „Religia în școala secundară”.

Conștient de bunăvoința și indulgența dv., am acceptat, propunându-mi să mă folosesc de amintiri comune și personale ale mele pentru a face o reprivire istorică asupra învățământului religios ortodox din școala noastră secundară, pentru a scoate apoi la iveală câteva constatări de natură pedagogică și a formula câteva desiderate pentru viitor.

I

Umblând prin cele trecute vremi, vom fi nevoiți să lăsăm să ni se perândeze pe dinaintea ochilor ceea ce se făcea sub titlul de învățământ religios în școala secundară înainte și după răsboiul nostru de întregire și se va vedea, că a fost un zburcun și s'a dat o luptă pentru a dobândi puținul cât îl avem azi.

¹ Cercul de studii al F. O. R. — Sibiu. Conferință ținută la 15 Ianuarie 1941 în sala prof. a Academiei teologice „Andreiane”.

categoriile de școli, în limba românească și de către catehezi sau profesori români și ortodocși, cu zile de vacanță la praznicile noastre împărătești și cu libere de școală la împărțirea elevilor noștri cu sf. taine.

Cam în aceeași situație se găsea și școala secundară din Bucovina.

În V.-Regat, Religia abia figura în primele trei clase secundare teoretice, și numai mai târziu intră și în a IV-a. Atenție nu i se prea da. (Nu vorbesc despre seminarii, cari aveau altă menire).

Educația religioasă, propriu zis, nu prea făcea parte dintre problemele școlii. Ea era lăsată în grija tradiției familiare și bisericicești și pe o parte și pe cealaltă a creștii Carpaților. La noi, în școlile confesionale, ce e drept începutul și sfârșitul anului se făcea festiv, cu participarea elevilor și a profesorilor la serviciul divin dela biserică, iar la Crăciun și Paști se spovedeau și se cuminecau, dumineca și sârbătoarea li se făcea exortații destul de regulat și se conduceau de profesori pe rând la sf. liturghie. Toate acestea nu intrau în grija școlii secundare din V.-Regat decât incidental.

Așa ne găsește marea zi de 1 Decembrie 1918, când fiecare provincie intră în România-Mare cu zestrea moștenită și la care ține cu gelozie, și așa o ducem

înainte câțiva ani, până într-o zi îi apucă pe toți frigurile unificării cu furca, adică nu conduși de principiul sănătos de a generaliza ceea ce prin experiență și trecut era dovedit mai bun și mai desăvârșit într-o parte, ci de mândrie regională și, și mai dureros, de partid și de ideologie politică. Noi Ardeleni, cari simțiam cum se încearcă desfigurarea sufletului nostru prin diluarea forțelor cari ne-au călîit virtuțile pe vatra de jaratic a veacurilor de asuprire, ne-am îndărătnicit instinctiv fiecare, uneori chiar și oficial, să păstrăm situația pe care ne-o dobândiserăm înaintașii și în tendința aceasta deseori am fost secondați de Bucovineni și Basarabeni. Nu pot arăta tot ce a făcut oficial biserica ardeleană pentru învățământul religios ortodox în școala secundară, neavând datele necesare. Pot însă spune mult ce s'a făcut pe cale neoficială sau prea puțin oficială, ca unul care am avut parte destul de însemnată în lupta ce s'a dat fără a fi cunoscută de toată lumea.

Deja congresul preoțesc ardelean din 1919 discută între altele și problema învățământului religios sub toate aspectele lui. Acolo am cerut ca învățământul religios ortodox să se facă accesibil după cunoștințe și dezvoltarea sufletească a elevilor de școală secundară, să se îmbunătățească manualele și să se scoată Apologetica, dar învățământul să se facă apologetic. Propunerea mea găsisse simpatii. Multă vreme

Praznicul Sf. Paști la Sibiu

Invierea Domnului, praznicul nădejților supreme ale fiecărui creștin, temeiul siguranțelor pentru o nouă viață, s'a sărbătorit și în anul acesta în Catedrala mitropolitană din Sibiu, cu aceeași revărsare de credință, în aceleași efluvii de coplesitoare trăire duhovnicească, cum a fost sărbătorită și în anii anteriori. Ba poate s'gduidurile pe cari le-a primit sufletul românesc în ultimul an, durerile pe cari le poartă ascunse în cutele finții sale, constatările că în puterile omenești nu te poți încrede prea mult oricât și-ar zornăi pretențiile, — au făcut ca poporul nostru să-și întoarcă nădejțile și mai mult spre Dumnezeu, biruitorul morții și al răului. Ca toate bisericile cuprinsului românesc, așa și locașul sfânt al Catedralei a fost umplut și învăluit de o ardore deosebită a credinții și nădejdii în Domnul care s'a suit pe cruce pentruca să învie și să ne învie pe toți cei ce stăm în jurul Lui cu devotament.

Deniile au fost frecventate de o mare mulțime de credincioși, iar începând de Joi seara drama s'gduitoare a Fiului lui Dumnezeu a fost urmărită cu lacrimi, cu înfiorare de o mare de credincioși până la deslegarea ei în Invierea aducătoare de bucurie negrăită. Toate slujbele începând de Joi seara au fost săvârșite în mare sobor de preoți în frunte cu I. P. S. Mitropolit Nicolae. Predicile de Joi seara și de Vineri seara ale P. C. Păr. prof. A. Nanu și G. Maior au potențat emoția credincioșilor.

La slujba Invierii de Duminecă dimineața, a vestit cu graiu de flacără marea bucurie I. P. S. Sa, tâlmăcind nădejțile cari cresc și pentru noi, ca neam, din ea. Autoritățile civile și militare, în frunte cu comandantul corpului 7 de armată, dl general Paraschiv Dobre, au ascultat sfânta slujbă și cuvântul I. P. S. Sale cu multă pietate și atențiune.

La sfânta liturghie din prima zi de Paști, I. P. S. Sa a propovăduit despre libertatea de păcate și despre libertatea națională, ca datorită ce cresc pe seama noastră din fapta Invierii Domnului. A fost un cuvânt cum nu se poate mai actual, o pregătire a sufletelor românești pentru zilele ce trebuie să vrem să vină.

Dumnezeu să ajute neamului nostru ca din Invierea Fiului Său să soarbă toată puterea necesară și pentru învierea sa, atât pe planul mântuirii veșnice, cât și al celei naționale.

Din Pastoralele arhieresti de Sf. Paști

P. S. Sa episcopul Andrei al Aradului adresează clerului și poporului din eparhie părintești povățuiri spunând:

Golgota și Invierea se repetă atât în viața oamenilor, cât și a popoarelor. Uneori Dumnezeu pune o cruce grea pe umerii cuiva, pentru a-i încerca credința. O astfel de cruce apasă, aproape de un an, și pe umerii țării noastre. Sântem ca și pironiți pe cruce, cu provincii rupte din trupul țării și cu peste patru milioane frați de același sânge căzuți în neagră robie. Dumnezeu însă nu pune pe umerii omului o cruce mai grea decât aceea pe care el o poate purta (I Cor. 10, v. 13). Oare ne vom îndoi în dreptatea lui Dumnezeu? Oare este altcineva afară de El, care să fină în mână soarta popoarelor? Oare jidovii nu au pecetluit mormântul Mântuitorului, punând strajă, și El totuși a înviat, tocmai atunci când cei fărădelege socoteau că au biruit pe Cel Drept? Oare nu se părea și atunci că totul era pierdut și că adevărul a fost învins de minciună? În prăvălirea pietri de pe mormânt se arată totdeauna dreptatea lui Dumnezeu, care schimbă întristarea în bucurie. În cartea vieții, ca pe o foaie cu două pagini, scriu doi inși: Dumnezeu și omul. Omul scrie pe prima pagină rodul vieții sale: suferință și umilință. Pe cealaltă Dumnezeu adaugă: Inviere și preamărire. Pentru sufletele credincioase și vremurile de acum sânt o Golgotă, care ne pregătește însă pentru marea zia a învierii neamului.

Sărbătoarea Invierii Domnului nu trebuie să aprindă în noi bucuria pentru o zi trecătoare. Ea nu este lumina zilei ce apune, ci ea trebuie să rămână nestinsă în noi. De acum nu ne vom mai îndoi nici de Inviere, nu ne vom înfricoșa nici de moarte, nu ne vom tânguși nici de suferință, și nu vom pierde pe nici o clipă încrederea în Dumnezeu și în biruința dreptății Lui. Inarmați cu această credință tare, vom întâmpina cu răbdare toate încercările vieții.

P. S. Sa episcopul Vășile al Timișorului, în prima sa pastorală, din capitala Banatului, tâlmăcește bucuria de Sf. Paști din acest an pentru bănățeni, și zice:

Această bucurie a noastră își are fireasca ei explicație în împrejurarea, că de azi încolo, în capitala Banatului nostru drag, asupra destinului noastre, asupra nădejților și avânturilor românești străjuește, ca o cetate duhovnicească nebiruită și ocrotitoare, această mult așteptată episcopie a noastră.

după aceasta nici n'a figurat Apologetica între materiile de predat la Religie.

În vara anului 1923, Consiliul Arhiepiscopesc din Sibiu a adunat pe toți profesorii de religie la Sibiu la niște cursuri de improspătare a cunoștințelor pedagogice prin diverse „personalități” în acest domeniu. Discuțiile și conferințele ținute, din cauza părerilor diametral opuse ale conferențiarilor, n'au prea adus nici improspătare, nici clarificare și mai puțin o înarmare cu noi mijloace pedagogice, cum se aștepta de cătră cei obligați să participe. A avut totuși o latură bună. Adunând pe toți propunătorii de religie ortodoxă din Arhiepiscopie, le-a dat posibilitatea să se cunoască și în convorbiri și discuții particulare, să-și împărtășească colegial și nu oficial păreri despre nevoile concrete și ardente ale învățământului religios.

În primăvara anului 1924, prin Mai, s'a ținut la București congresul pedagogic al profesorilor de Religie din toată țara. Am luat parte câțiva ardeleni ca delegați ai Asociației Clerului „A. Șaguna”. Mie mi se ceruse și un referat cu privire la programa analitică. Am prezentat nu numai referatul, ci și un proiect de programă analitică pentru școala primară și pentru cea secundară de toate categoriile, susținând că propoveduirea secundară se razimă pe cea primară, că ambele trebuiesc armonizate, și că religia fiind viață și pre-

dându-se pentru viață reclamă o singură programă analitică pentru orice fel de școală secundară. În congres am rămas singur cu propunerea de a se lăsa învățământul religios din școala primară învățătorului, ca să nu-i luăm cel mai puternic mijloc educativ și pentru a-l ține legat mai strâns de biserică și problemele ei, cu condiția să se dea mai multă atenție pregătirii lui și sub acest raport în școala normală. Mai ceream câte 2 ore de Religie pentru fiecare clasă din ciclul secundar, iar materia să fie reparațată, așa cum o făceam eu din primul an la catedră secundară, după principiul istoric genetic. Fiindcă în V.-Regat profesorii priveau catedra, nu ca o continuare a activității lor de păstori ai bisericii, ci drept ceva ce aparține exclusiv statului fără nici un drept de control sau amestec din partea bisericii, nici în întocmirea programei, nici în controlarea învățământului, nici în censurarea manualelor, nici în numirea și disciplinarea profesorilor preoți ai bisericii, am crezut de a noastră datorie, a Ardelenilor, să pretindem ca între desideratele congresului să intre și cele cari cereau recunoașterea acestor drepturi firești ale instituției în numele căreia ne găseam în școală. Desideratele le-am stilizat eu și le-a prezentat congresului păr. Dr. Gh. Ciuhandu. Au fost primite. Dar felul cum le-au primit mi-a făcut impresia, că pentru moment nu au sesizat ce lucru deosebit de mare accep-

Neamul nostru nu a avut în trecut puțința să-și ridice cetăți mândre de peatră, prin care să înfrunte vitregia vremurilor ce au trecut peste el. Norocul înaintașilor noștri a fost însă, că în loc de cetăți de peatră ei și-au zidit, dintru început, cetăți mai puternice și mai de neînvinș decât orice altă întăritură omească. Acestea sunt sfintele așezăminte ale sufletului nostru românesc, cetăți ale duhului, cetăți ale credinții: Sfintele noastre episcopii, ctitorite de strămoșii noștri.

Sântem îndreptățiți să nădăjduim, ca din această cetate luminoasă să pornească valuri de lumină și caldă iubire părintească spre luminarea și întărirea în credința străbună și în iubirea de Dumnezeu și de țară a tuturor fiilor noștri sufletești de pe aceste plaiuri bănățene.

Să nu vă smintească deci, iubitorilor, suferințele și umilirile ce ni-a fost dat să le purtăm.

Ci mai vârtos să ne străduim ca, adâncind însemnătatea ce o are pentru noi și pentru mântuirea noastră învierea Domnului, să viețuim nu trupului, ca să murim, ci, cu duhul, în noi de învierea Domnului, să omorâm în noi faptele trupului, ca să fim cu adevărat vii.

Pentru eparhia Caransebeșului a trimis I. P. S. mitropolit Nicolae cele două pastorale, care s'au împărțit tuturor parohiilor atât la Florii, cât și la Sf. Paști.

Propovăduire cu vreme și fără vreme

P. S. episcop Dr. Nicolae Popoviciu, așezat vremelnice la Beluș, după expulzarea Sa din scaunul canonic și leguit al Orăzii, desvoltă și în noua reședință o activitate sârguincioasă.

Așa de pildă în Săptămâna Patimilor a ținut, în fiecare zi, la slujba denilor câte o predică, iar în Vinerea Mare două.

Dăm titlurile acestor predici:

Duminecă: Dușmanii Domnului: Cărturarii, Farisei și Saducheii.

Luni: Dușmanii Domnului: Ana, Caiafa și Iuda.

Mărti: Dușmanii Domnului: Pilat, Irod și Ostașii Romani.

Miercuri: Prietenii Domnului.

Joi: Testamentul Domnului.

Vineri: Nicodim și Iosif din Arimateia; Cele șapte cuvinte ale Domnului pe cruce.

Duminecă: Invierea Domnului.

Din frumoasa pastorală de Paști a P. S. Sale dăm următoarele rânduri atât de mult grăitoare zilelor noastre:

taseră. Lupta cea grea am dus-o Ardeleni în comisiile instituite de congres, după ce s'a văzut că discuția „în plen” nu duce la nici un rezultat. Am avut o serie de discuții dela om la om cu anumiți membri ai comisiei, originari de dincolo de Carpați, pentru a-i face să înțeleagă, că pentru a se putea lua hotărâri folositoare, e nevoie de îngăduință reciprocă. Am fost ales membru al comitetului Asociației Profesorilor de Religie din țară, dar nimeni nu m'a chemat la vreo ședință, nici nu m'a mai întrebat ceva. În acest congres, Bucovinenii și Basarabeni au fost tot alături de noi, și foarte categorici.

În 1925, am putut surprinde oare cari rezultate ale congresului. Ministerul Instrucțiunii propunându-și reorganizarea școlilor normale, cari în V.-Regat funcționau cu 6 clase, iar în Ardeal cu 8 clase, — după ce înzadar ne-a forțat să le reducem și noi la 6 clase, a prezentat școlilor spre discuție o reformă, care le ridică la 7 clase dincolo și le cobora aici, și cu proiectul de lege ne trimitea și un proiect de programă analitică, cerându-ne să prezentăm autorității școlare supreme observările eventuale.

C. preoți să stea în fruntea mișcării

Oastea Domnului

„Iubiții mei! Vorbindu-Vă despre libertatea creștină a împărăției lui Dumnezeu, despre slobozenia noastră întru Domnul, nu pot trece mai departe fără a Vă scrie câteva cuvinte și despre libertatea noastră națională, despre libertatea românească a împărăției noastre de pe pământ, libertate care astăzi este sugrumată pe o întinsă parte a pământului străbun și pentru mai multe milioane de frați iubiți de ai noștri, ajunși din nou, pentru o vreme, în robia unor stăpâniri străine și asupritoare.

După cum mormântul dela poalele muntelui Golgota n'a putut ținea întru a sa stăpânire decât pentru scurtă vreme trupul precurat al Domnului cel îngropat în el, așa nici dreptul sfânt al poporului nostru la o viață liberă pe aceste plaiuri, pe care s'a născut și pe care le stăpânește de mii de ani, nu poate fi îngropat pentru multă vreme, oricât de mare ar fi piatra mormântului său, oricât de multe pecețile de pe ea și oricât de mulți ceie stau de strajă lângă el. Dumnezeu, care-i Părintele iubitor al tuturor deopotrivă, voințe ca toate popoarele fără nici o deosebire — umblând pe calea poruncilor Sale veșnice — să-și trăiască viața cu demnitate, în libertate și în harnică muncă creatoare, aducând fiecare la vremea sa rodul trudei și al muncii sale, ca pe un prinos curat, înaintea lui Dumnezeu, singurul Stăpân adevărat și drept al tuturor.

În această zi sfântă a învierii Fiului Său din morți, să rugăm fierbinte și cu credință mare în suflet pe Părintele ceresc, cel ce cărmuește soarta popoarelor lumii, să-i scoale și să-i ridice de grabă pe toți fiii neamului românesc, de pretutindenii — din mormântul nedreptății, al robiei și al cumplitei morți sufletești în care au fost îngropați — la o viață nouă, liberă, nemuritoare, trăită sub ocrotirea și stăpânirea unui singur sceptru, a sceptrului de domnie românească... Rugați-Vă!... „Căci mult poate rugăciunea dreptului cea fierbinte” (Iacov 5, 16).

Cuvinte semnificative

Cu ocazia sărbătoarei a 52 de ani de viață ai Fuehrerului, dl ministru al Germaniei la București, von Killinger, a ținut în fața coloniei germane din capitală, în ziua de 19 April, o cuvântare din care reținem următoarele cuvinte semnificative:

„Aș vrea să folosesc ocazia, ca încă odată, să accentuez limpede că după cum a fost și înainte, generalul Antonescu este și astăzi reprezentantul României, pentru Fuehrer și poporul german, și că Germania va susține și sprijini pe general, în toate acțiunile, pe care le va face pentru binele patriei sale și pentru menținerea prieteniei româno germane.

Aș vrea să precizez — încă odată — că nu vreau admite să fiu înhamat la carul nimănui — fie partid, fie mișcare în România. Cei ce cred aceasta, se înșală amar.

Ca reprezentant al Reichului german în România stau alături de Conducătorul statului, nu numai pentru că acesta e ordinul Fuehrerului, ci și din convingere personală.

Fidelitate pentru fidelitate.

Fidelitatea va fi întotdeauna răsplătită. Nesinceritatea își sapă singură mormântul. Aventura iugoslavă va deschide ochii multora, care n'au vrut să înțeleagă până acum.”

Budapesta și maghiarii din Ardealul cedat. „Mult mi-i drag de tine, dar de mine mi se rupe inima!” — vorba aceasta se poate astăzi aplica și maghiarilor din Budapesta, unde guvernul, voind să facă economisire de hârtie, a interzis apariția revistelor *maghiare ardelenesti*, care apăreau de pe vremea stăpânirii românești, și anume revistele: „Erdélyi Helikon”, „Hítel” și „Erdélyi Iskola”, publicații importante pentru maghiarii din Ardeal. E și aceasta o dragoste de fratele „eliberat” din „robă” valahilor „maghiarofagi.”

INFORMAȚIUNI

Inalt Prea Sfinția Sa Mitropolitul nostru **NICOLAE** mulțumește pe această cale tuturor **P. C. protopopi și C. preoți cari i-au trimis felicitări și urări de ziua Sfintei Invieri.**

Despre marele pelerinaj dela Mănăstirea Brâncoveanu din Vinerea Săptămânii luminate, vom publica un reportaj în numărul viitor al foii noastre.

Constituire. In vederea constituirii secției *Timișoara* a Asociației clerului „A. Șaguna”, preoțimea noastră, din noua eparhie a Banatului, este convocată, în adunare generală, pentru ziua de 29 April 1941, ora 8 dimineața, la sediul eparhial.

Așa să fie! P. S. Sa episcopul Parthenie Ciopron al armatei a făcut de curând o vizită canonică în garnizoana dela Făgăraș. In cuvântul său, către credincioși, P. S. Sa a zis: „Să ne rugăm lui Dumnezeu, ca sub domnia M. Sale Regelui Mihai I, țara să-și atingă vechile hotare!”

Două comemorări. Se împlinesc 50 de ani, în 4 Mai 1941, dela moartea lui *Ion C. Brătianu*, ear în 20 Iunie 1941 tot 50 de ani dela moartea lui *Mihail Kogălniceanu*. Un comitet, în frunte cu doli Dr. C. Angelescu și Gh. Mironescu, a luat inițiativa comemorării, celor doi mari ctitori ai României renașcute, cu prilejul semicentenarului morții lor. Parastase se vor sluji: în 3 Mai la Florica, în 22 Iunie la Iași, în cadrul cuvenit sărbătoresc.

† **Filosoful Hans Driesch.** De curând s'a stins, în vârstă de 74 de ani, marele gânditor german, Hans Driesch, profesor la universitatea din Lipsca. De numele lui se leagă răsturnarea materialismului și mecanicismului și restabilirea concepției vitaliste în biologie. El a demonstrat că mai presus de sfera materiei brute, există o sferă a „organicului” condusă de principiul teleologic al totalității, de un fel de entelechie care indică spre un Creator înțelept. Opera lui fundamentală este: „*Filosofia organicului*”.

Românii din Banatul zis „sârbesc” cer alipirea la patria mamă. In acest scop s'a prezentat de curând o delegație de români din Iugoslavia la Conducătorul statului român, la dl general Antonescu. Intervenirea fraților noștri instrăinați se prezintă cu totul în altă culoare, când o asemănăm cu intervenirea *armată* a „vitejilor” vecini dela vest împotriva sârbilor, împotriva unui popor care a dat unguirilor pe un Petöfi (Petrovici) și pe generalul Damjanich din revoluție. Banatul, ca ținut românesc, va fi întreg al României. Neamul românesc însă nu înțelege să profite din biruința câștigată de *alții* și să năvălească asupra celui răpus, care nu se mai poate apăra. Rolul măgarului din fabulă aparține altora, — nu unui popor care se respectă.

Din Basarabia. In preajma sărbătorii Invierii Domnului din acest an se desfășoară în Basarabia o înțepită propagandă antireligioasă, vestește *Raza*, organul de luptă a refugiaților basarabeni. In Tighina se deschide o *expoziție* antireligioasă, ear la diferitele întreprinderi se rostesc *conferințe* la fel, ascultate de muncitori, — în mare parte jidovi. Oamenii bătrâni și femeile nu cercetează nici expoziția, nici conferințele bezbojnicilor; ear dintre creștinii, cari ies dela expoziția antireligioasă, cei mai mulți își fac semnul crucii. Deși bisericile sânt impuse la mari impozite, variind între 4—7 mii de ruble (4—7 sute de mii lei), țărani plătesc, aproape prefutindeni, impozitele atât ale bisericilor, cât și ale preoților.

Sădirea pomilor se serbează, în cursul lunii prezente, în Intinsul satelor și orașelor din țară. Oamenii înțeleghători sădesc numeroși pomi în cimitire și în alte locuri potrivite.

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Duminecă, 27 Aprilie 1941, va predica părintele prot. *Mihail Neagu*.

CARTI ȘI REVISTE

O viață de luptă, suferință și nădejde, însemnări biografice, de *E. Hodoș*, Sibiu, Tip. Vestemaneu, 1941. — Un volum de 152 pg. Lei 50. De vânzare la: **Librăria Arhidiecezană, Sibiu.**

Eforia Fundațiunii culturale Dr. I. Mihu, Sibiu Nr. 55/1941 (26) 1—2

Publicațiune de arendă

Se arendează pe timp de 5 ani, dela 1 Ianuar 1942 până la 1 Ian. 1947 — eventual și pe 10 ani — pământurile Fundațiunii culturale Dr. Ioan Mihu, Sibiu, în mărime de 189 jugăre și anume:

1. 85 jugăre arător într'un complex, la șes, de prima calitate, în hotarul comunei *Băcăinți*, județul Hunedoara, pe malul stâng al Mureșului, lângă șoseaua națională Sebeș-Alba—Orăștie, la 1 km. depărtare de gara Șibot.

2. 104 jugăre în hotarul comunelor Cugir și Vinerea, județul Hunedoara, ambele cu gara în loc și la depărtare de 5 km. dela gara Șibot. Din aceste jugăre sunt 17 jugăre fânaț și grădini cu pomi roditori pe marginea râului, iar restul arător de prima calitate în mai multe locuri.

La Vinerea în centrul comunei se află o casă de locuit cu supraedificate economice, toate în stare bună.

Ofertele timbrate în regulă se vor înainta până la 24 Mai a. c. pe adresa: *Eforia Fundațiunii culturale Dr. Ioan Mihu, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.*

Oferta arendeii se va face după prețul grăului pe jugăre.

Arenda se va achita în două rate anuale, și anume: la 1 Mai și la 1 Sept., după prețul grăului de pe piața Sibiului la datele respective ale fiecărui an.

Arendatorul este obligat a depune garanție în bani sau efecte de stat în valoarea arendeii pe un an, care va rămânea până la expirarea contractului.

Informațiuni se pot lua dela Eforia Fundațiunii.

Cucericii preoți sunt rugați a atrage atențiunea celor interesați asupra acestei publicațiuni.

Sibiu, 15 Aprilie 1941.

Eforia Fundațiunii culturale
Dr. Ioan Mihu, Sibiu

Nr. 240/1941 (22) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Zdrapți**, protopopiatul Zarand, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în *Telegraful Român*.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salarul dela stat.
2. Stola reg'ementară.
3. Casă parohială.

Cererile de concurs, însoțite de documentele necesare, se vor trimite Consiliului arhiepiscopesc din Sibiu, care va întregi parohia prin numire.

Sibiu, din ședința bisericească, ținută la 1 Aprilie 1941.

Consiliul Arhiepiscopesc

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Dacia (Ștena)**, cu filia **Viscri**, protopopiatul Cohalm, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în *Tel. Român*.

Venitele sânt:

1. Salarul de stat.
2. Locuință parohială (în casă țărănească, ce necesită transformări și reparații).
3. Sesiunea parohială de 7 $\frac{1}{2}$ jugăre din materă, și circa 7 jug. fânaț și pășune din filie.
4. Bir preoțesc (câte 40 litri cereale, 20 l. porumb, 20 l. ovăs, dela fiecare familie din materă și filie.)
5. Stola, după tariful tractual.
6. Lemne de foc dela comuna politică, tăiatul și transportul privind pe preot.

Cucerenții, având la acte incuviințarea P. V. Consiliu Arhiepiscopesc, cu avizul oficiului protopopesc se vor prezenta în parohie, pentru cunoștință cu poporul.

Alex. Brotea
protopop

(27) 1—3

Nr. 3051—1941

(21) 3—3

Concurs

Pentru întregirea protopopiatului ortodox român **Mercurea**, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „*Telegraful Român*”.

Beneficiile împreunate cu acest post:

1. Venitele parohiale din parohia centrală **Mercurea** și salarul de paroh de la stat.
2. Locuința din reședința protopopească.
3. Diurna protopopească dela stat.
4. Diurnele dela vizitațiile canonice și dela deplasările oficiale.

Viitorul protopop va fi și parohul parohiei centrale **Mercurea**.

Cererile de concurs, însoțite de actele cuvenite, se vor înainta Consiliului Arhiepiscopesc ortodox român din Sibiu în termenul indicat.

Sibiu, din ședința plenară din 19 Martie 1941.

Consiliul Arhiepiscopesc

(20) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa 3-a **Benești**, protopopiatul Agnița, se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia publicare în *Telegraful Român*, pe lângă următoarele retribuțiuni:

1. Intregirea salarului dela stat conform coalei B.
2. Sesiune parohială arător și fânaț în mărime de 5 jug. și jumătate, sesiune veche, iar 4 jug. dată prin Reforma agrară.
3. Câte una mirță grâu dela circa 130 familii.
4. Dreptul de pășunat în pășunatul comunal.
5. Stola Statornică pentru întreg tractul de cătră adunarea protopopească.
6. Casă parohială în bună stare cu toate supraedificatele și cu grădină mare de pomi și pentru legume.

Gara în localitate.

Cucerenții își vor înainta cererile de concurs însoțite de actele necesare în termenul de mai sus, precum și de incuviințarea de candidare a Prea Veneratului Consiliu Arhiepiscopesc, subsemnatului oficiu protopopesc și se vor prezenta, pe lângă incunoștințarea și aprobarea acestuia, în vreo Duminecă sau sărbătoare în parohie pentru a face cunoștință cu poporul.

Oficiul protopopesc ortodox român Agnița, în înțelegere cu consiliul parohial.

Agnița la 8 Martie 1941.

Emil Păcală
protopop

Nr. 36/1941 Par.

(18) 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului de al doilea cântăreț al bisericii Sf. Nicolae din **Petroșani**, protopopiatul Jiu, jud. Hunedoara, se publică concurs cu termen de 30 zile dela publicarea în „*Telegraful Român*”.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salarul dela Stat, intrucât Statul va bugeta acest post;
2. Unamiecinisute (1500) Lei lunar în mână, dela parohie;
3. Jumătate din taxele obișnuite în parohie, iar unde slujește singur, ca cântăreț, întregi;
4. Locuință dela parohie.

Candidații să aibă diploma de absolvire a Școlii de cântăreți „D. Cunțan” din Sibiu. Vor fi preferați cântăreții refugiați.

Cererile de concurs, cu actele cerute de lege, se vor înainta Oficiului parohial ort. rom. Petroșani, jud. Hunedoara, — iar candidații, cu învoirea prealabilă a parohului, se vor prezenta în parohie pentru a cânta, a face cunoștință cu credincioșii și a se orienta asupra tuturor condițiunilor de trai.

Din ședința Consiliului parohial ort. rom. ținută în 14 Februarie 1941.

Prof. Ioan Duma
paroh I.

(27) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Grânari**, din protopopiatul Cohalmului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în *Telegraful Român*.

Venitele acestui post sunt:

1. Salarul dela stat.
2. Uzufructul a 5 jug. pământ arabil, 6 jug. fânaț, precum și al cimitirului vechi.
3. Câte 20 l. grâu, porumb și ovăs (total 60 l.) de fiecare familie.
4. Venitul stolar, reglementat în tract de adunarea protopopească.
5. Locuință parohială (2 camere și bucătărie) cu grădină de circa 800 st. □.

Cererile de concurs, însoțite de cuvenita autorizație a Prea Ven. Consiliu Arhiepiscopesc și de actele necesare, se vor înainta în termen oficiului protopopesc, candidații urmând să avizeze acest oficiu înainte de prezentarea lor în parohie.

Rupea, 12 Martie 1941.

Alex. Brotea
protopop

(25) 2—3

Ministerul educației naț., cultelor și artelor

Cons. parohial al bisericii Sf. Nicolae-Brașov

Licitație publică

Se publică spre cunoștință generală că în ziua de *Sâmbătă 3 Mai a. c.*, ora 11 a. m., în biroul Consiliului parohial al bisericii Sf. Nicolae din Brașov, situat în Piața Unirii Nr. 1, se vinde la licitație publică, cu oferte închise, în conformitate cu art. 88—110, întreg materialul lemnos, ce va rezulta din exploatarea pădurii din muntele Sf. Ilie, județul Prahova, proprietatea bisericii.

Caietul de sarcini, precum și alte relațiuni, se pot vedea și lua la biroul susnumit, în fiecare zi de lucru, între ora 10—12.

(24) 3—3

Anunț important

P. C. Protopopi și preoți cari au în biblioteca personală sau parohială broșura **Chestiunea bisericească din România și autonomia bisericii noastre** de Prof. Dr. **NICOLAE BĂLAN**, apărută în 1910 (ca extras din „*Telegraful Român*” 1910 nr. 12-16), sunt stăruitor rugați să o trimită la adresa Consiliului nostru arhiepiscopesc ort. rom. din Sibiu, arătând ce pretind în schimbul cedării ei Bibliotecii noastre mitropolitane.

ANUNȚ

Tuturor oficiilor protopopești și parohiale din arhiepiscopie

Având în vedere dispozițiile testamentare ale fericitului mitropolit Șaguna precum și regulamentele pentru administrarea *Librăriei și Tipografiei arhidiecezane*, atragem atențiunea oficiilor parohiale și protopopești ca toate rechizitele, utensiliile de cancelarie, imprimate și tipărituri oficiale precum și obiecte rituale și cărți bisericești, să se procure dela *Tipografia și Librăria arhidiecezană*.

Aceste așezăminte au fost îndrumate să execute prompt orice comande făcute de către oficiile parohiale și protopopești.

Consiliul arhiepiscopesc